

**ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
РОЗВИТОК РЕГІОНІВ В КОНТЕКСТІ
МІЖНАРОДНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ**

№ 29(18) 2018

ТОМ 2

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНІВ В КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Внесений до переліку наукових фахових видань України,
в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт
на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук
(Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 21.11.2013 № 1609)

Заснований в 2011 році

Виходить 4 рази на рік

Херсон, 2018, № 29 (18)

Засновник і видавець:

Херсонський національний технічний університет

Головний редактор

Савіна Галина Григорівна, д.е.н., професор, проректор
з наукової роботи ХНТУ МОН України.

Заступник головного редактора

Миколайчук Наталія Сергіївна, д.е.н., професор, директор
Центру післядипломної освіти ХНТУ МОН України.

Відповідальний секретар

Шандова Наталія Вікторівна, д.е.н., професор кафедри
менеджменту та маркетингу ХНТУ МОН України.

Редакційна колегія:

Савіна Г. Г.

(головний редактор), д.е.н., проф., проректор з наукової роботи ХНТУ МОН України.

Димитрова Віолета Янева

доцент, доктор, проректор з міжнародної співпраці та зв'язків з громадськістю Варненського економічного університету, завідувач кафедри економіки та управління торгівлею, Болгарія.

Шалва Гогіашвілі

доктор економіки Тбіліського державного університету ім. Іване Джавахішвілі, Грузія.

Миколайчук Н. С.

(заступник головного редактора), д.е.н., проф., директор Центру післядипломної освіти ХНТУ МОН України.

Шандова Н. В.

(відповідальний секретар), д.е.н., професор кафедри менеджменту та маркетингу ХНТУ МОН України.

Коваленко М. А.

д.е.н., проф., професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування фінансів, банківської справи та страхування ХНТУ МОН України.

Лопушинський І. П.

д.н. з держупр., проф., завідувач кафедри державного управління і місцевого самоврядування ХНТУ МОН України.

Сарапіна О. А.

д.е.н., проф., завідувач кафедри обліку, аудиту і оподаткування ХНТУ МОН України.

Сідельникова Л. П.

д.е.н., проф., завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування ХНТУ МОН України.

Ушкаренко Ю. В.

д.е.н., проф., завідувач кафедри економіки та міжнародних економічних відносин ХДУ МОН України.

Шарко М. В.

д.е.н., проф., завідувач кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки ХНТУ МОН України.

Софієнко А. В.

к.е.н., доцент, декан факультету міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу ХНТУ МОН України.

Шукліна В. В.

к.е.н., доцент, в.о. завідувача кафедри менеджменту та маркетингу ХНТУ МОН України.

Вольвач І. Ю.

к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту та маркетингу ХНТУ МОН України.

Набока Р. М.

к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту та маркетингу ХНТУ МОН України.

Савін С. Ю.

к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту та маркетингу ХНТУ МОН України.

**Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Серія КВ, №17449-6199Р**

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради

Херсонського національного технічного університету, протокол №6 від 05.07.2018 р.

Адреса: Україна, 73008, м. Херсон, Бериславське шосе, 24, Херсонський національний технічний університет,
редакції: редакція журналу «Соціально-економічний розвиток регіонів в контексті міжнародної інтеграції»
E-mail: cerrkmi@ukr.net
Телефон: (0552) 32-69-47

© Херсонський національний технічний університет, 2018

© Редакція журналу «Соціально-економічний розвиток регіонів в контексті міжнародної інтеграції», 2018

ЗМІСТ

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА.....	5
Брич Б.В. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕНЕРГОСЕРВІСНИХ КОМПАНІЙ.....	5
Кириченко К.І. ОЦІНЮВАННЯ ПОЛІТИЧНОГО СТАНУ КРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ: МІЖНАРОДНІ ПІДХОДИ.....	11
Стоянець Н.В. ІНСТИТУЦІЙНІ ДРАЙВЕРИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ: СВІТОВИЙ ДОСВІД.....	17
РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА	22
Буряк Е.В. НОВЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЯ ТЕОРИИ КЛАСТЕРОВ: ИНТЕРЕСЫ РЕГИОНАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТА	22
Гулак Д.В. РЕАЛІЗАЦІЯ КЛАСТЕРНОЇ ПОЛІТИКИ РОЗВИТКУ БУДІВЕЛЬНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ: ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНУ	29
Захарова О.В., Карлова О.А., Потапенко Т.П. ПРІОРИТЕТИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ КЛАСТЕРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ	34
Зігунов В.М. ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ УМОВ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ.....	40
Kudrina O., Zigunov V. STRATEGIC ASPECTS OF CREATING INNOVATIVE REGIONAL DEVELOPMENT CLUSTERS.....	45
Сідельникова Л.П. ПОДАТКОВИЙ МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ ТА РЕГІОНІВ	50
Чернишов О.Ю. ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНО-ОСВІТНІХ КЛАСТЕРІВ В СИСТЕМІ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	56
ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ.....	61
Андросова О.Ф. ОЦІНКА СТРАТЕГІЧНОГО ПОЛОЖЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ МАШИНОБУДУВАННЯ В КОНТЕКСТІ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ.....	61
Зіновська С.І. МЕТОДИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ОЦІНКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ВИКОРИСТАННЯ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ.....	69
Ігнат'єва І.А. ВПЛИВ ОПЕРАЦІЙНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ НА РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ СТРАТЕГІЇ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА	77
Крилов Д.В., Лозиченко О.М. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ В РАМКАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	82
Набока Р.М. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЛАНЦЮГІВ ПОСТАВОК ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	89
Шандова Н.В., Ожго М.В. ЗРОСТАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	93

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА..... 98

Багмет К.В. СОЦІАЛЬНИЙ СЕКТОР: СУТНІСТЬ ТА МІСЦЕ У НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ	98
Борецька Ю.В. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ІНВЕСТУВАННЯ РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОГО СЕКТОРУ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА	104
Возненко А.А. ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК АЕРОКОСМІЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	111
Волік М.А. НАПРЯМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ У ПРОЦЕСІ СТРУКТУРНИХ ЗМІН ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	116
Голубей А.І. ІНФРАСТРУКТУРНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ НА РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ	124
Кичко І.І. ЗБІЛЬШЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ УКРАЇНИ У ПРОЦЕСІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОТЕНЦІАЛУ МОРСЬКОГО ТРАНСПОРТУ	130
Ларіна Я.С., Гальчинська Ю.М. АКТИВІЗАЦІЯ ПОПИТУ НА БІОПАЛИВО НА ЗАСАДАХ МАРКЕТИНГУ	136
Любчик О.К. КОНСТРУЮВАННЯ ПОДАТКОВОГО МЕХАНІЗМУ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ: ВЕКТОРИ ВДОСКОНАЛЕННЯ	146
Майборода Т.М. АНАЛІЗ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ В НАПРЯМКУ ЇЇ ОПТИМІЗАЦІЇ	152
Набока Т.С. ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ВИКОНАННЯ ВИДАТКОВОЇ ЧАСТИНИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ	158
Полях С.С. АНАЛІЗ КЛЮЧОВИХ ТРЕНДІВ РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ ТА ФІНАНСОВОЇ ЗАЛУЧЕНОСТІ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ	162
Сита Є.М., Тарасюк А.В., Рачинська А.А. МЕТОДИ ПРОГНОЗУВАННЯ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ	168
Уманець С.В. ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ВІДНОВЛЮВАНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	174
Шукліна В.В. ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРИНЦИПІВ СИТУАЦІЙНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ	180

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ 185

Буяк Л.М., Башуцька О.С., Пришляк К.М. МОДЕЛЮВАННЯ ВПЛИВУ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ НА ДІЛОВУ АКТИВНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ	185
Гончар О.І., Бердичевський А.В. ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО ЕТАПУ ТА ГЕНЕЗИС ТЕОРІЇ ПОТЕНЦІАЛІВ ПІДПРИЄМСТВА	193
Добровольська К.А. БРЕНД ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	200
Кримчак Л.А. ІНФОРМАЦІЙНА ВЗАЄМОДІЯ ПІДПРИЄМСТВ З МИТНИМИ ОРГАНАМИ	206
Лосовська Н.В. МОДЕЛІ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ	211
Поліщук І.І. УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИНЦИПАХ ЛОГІСТИЗАЦІЇ	217
Хачатрян В.В. ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ЗА УМОВ МІЖНАРОДНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	223

УДК 330.322

Борецька Ю.В.*аспірант кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування,
Черкаський державний технологічний університет*

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ІНВЕСТУВАННЯ РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОГО СЕКТОРУ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Визначено галузеві особливості інвестиційного процесу в агропромисловому секторі економіки. Окреслено основні напрями інвестування розвитку агропромислового сектору економіки держави. Представлено основні характеристики найкрупніших інвестиційних проєктів в агропромисловому секторі економіки України впродовж 2014-2018 років.

Ключові слова: інвестиції, агропромисловий сектор, напрями інвестування

Постановка наукової проблеми. Агропромисловий сектор, до складу якого входять галузі, які пов'язані з виробництвом сільськогосподарської продукції, її зберіганням, переробкою і доведенням до споживачів, є важливою стратегічною складовою економіки України. За деякими оцінками, на сучасний агропромисловий сектор України припадає майже четверта частина зайнятого населення, п'ята частина капітальних інвестицій та не менше як 10% прямих інвестицій, майже 10% основних засобів, виробляється близько 15% валової доданої вартості [1, с. 77]. При тому, що агропромисловий сектор формує засади збереження суверенності держави (її продовольчу та у визначених межах економічну, екологічну та енергетичну безпеку), забезпечує близько 60% фонду споживання населення, займає друге місце серед секторів економіки у товарній структурі експорту [2], ресурси його розвитку, зокрема інвестиційні використовуються не повністю.

Аналіз публікацій. Авторами останніх публікацій, що присвячені проблемі інвестування в агропромисловому секторі та аграрному виробництві, є такі вітчизняні економісти: В. Дятлова, Ю. Дятлова [3], Ю. Манцевич, Р. Скупський, Л. Мельнічук [4], Н. Притула [1], М. Однорог [5], Л. Рибіна [6], П. Саблук, М. Коденська [7] та інші. У їх працях висвітлюються актуальні складові цієї важливої багатопланової проблеми, яка має визначальний характер щодо подальшого ефективного соціально-економічного розвитку агропромислового сектору України. Високо оцінюючи внесок зазначених науковців у питання, що досліджуються, необхідно зауважити, що на сьогодні в науковій літературі немає однозначних відповідей на низку запитань стосовно того, які напрями інвестування галузей агропромислового сектору безпосередньо сприятимуть його розвитку в сучасних умовах.

Мета статті полягає у визначенні основних важливих напрямів інвестування, а також у з'ясуванні галузевих особливостей інвестиційного процесу в агропромисловому секторі економіки.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Основні напрями інвестування в агропромисловому секторі насамперед зумовлені його структурно-функціональними та галузевими особливостями. Переважна більшість дослідників структури агропромислового сектору виділяє в ній чотири складові (рис. 1). В складі підприємств та організацій відповідних галузей та сфер економіки, які в сукупності утворюють агропромисловий сектор, центральне місце займає сільське господарство: підприємства і організації цієї сфери безпосередньо займаються вирощуванням сільськогосподарських культур і розведенням тварин та формують дві галузі – рослинництво і тваринництво. Ще одна важлива складова – підприємства та організації галузей промисловості, що забезпечують переробку (обробку) сільськогосподарської продукції (сировини): харчова і легка промисловості, які використовують сировину рослинного і тваринного походження для виготовлення продукції широкого вжитку або для подальшої обробки (м'ясна, молочна, мукомельно-круп'яна та ін. промисловість; лляна, бавовняна, конопляно-джутова, вовняна, шовкова та ін. промисловість).

Не менш важливими для функціонування всього агропромислового комплексу є галузі, що виготовляють засоби виробництва (як для сільського виробництва так і для галузей переробки сировини або для забезпечення цих процесів), зокрема тракторне і сільськогосподарське машинобудування, продовольче машинобудування, виробництво мінеральних добрив та інших хімічних засобів для інтенсифікації сільськогосподарського виробництва, мікробіологічна промисловість, комбікормова промисловість; сільське будівництво та ін.

Рис. 1. Структурно-галузеві особливості агропромислового сектору.

Окрім названих галузей та сфер, діяльність агропромислового сектору обслуговують підприємства та організації, що забезпечують зберігання, перевезення, реалізацію продукції, ремонт машин та устаткування, проведення дослідницьких робіт та втілення їх результатів у практику, підготовку фахівців для усіх галузей та сфер, фінансове, інформаційне, консультаційне обслуговування та ін., які у сукупності утворюють інфраструктурну складову сектору (що, у свою чергу, може бути представлена виробничою, соціальною, інноваційною, фінансовою та іншими складовими).

Визначаючи основні напрями інвестування в агропромисловому секторі, необхідно зважати й на те, що за економічним змістом інвестування є капіталоутворенням. Цей процес містить два напрями (об'єкти) інвестування – відшкодування вартості спожитого у виробництві основного і оборотного капіталу та його примноження. Джерелом коштів виступає заново створена вартість, але відшкодування спожитого капіталу відбувається незалежно від величини заново створеної вартості (в обов'язковому порядку), а примноження капіталу – лише за рахунок додаткової вартості – тієї її частини, яка перебільшує початкову (вхідну) масу вартості, задіяної у виробничому процесі. У зв'язку із цим для функціонуючого підприємства всі джерела інвестиційних ресурсів представлені двома групами: внутрішні (які є вкрай недостатніми), та зовнішні, пошук та залучення яких є головною задачею інвестиційного розвитку підприємств агропромислового сектору економіки [8, с. 84]. Таким чином, з урахуванням специфіки об'єкту інвестування, необхідно виокремити капітальні інвестиції, основними напрямками (об'єктами) вкладення яких є капітальне будівництво; придбання основних засобів та нематеріальних активів; виготовлення основних засобів та нематеріальних активів; модифікація, модернізація, дообладнання машин і устаткування та транспортних засобів. До складу основних засобів в аграрному виробництві включено земельні ділянки (земельні ділянки в бухгалтерському обліку визнаються активами та відображаються у складі основних засобів).

Ще однією підставою визначення напрямів інвестування в агропромисловому секторі може бути мета вкладення інвестицій. За цим критерієм інвестиції поділяються на прямі й портфельні. Проте, такий поділ інвестицій вважається традиційним для міжнародного інвестиційного права, в рамках якого склалося усталене значення цих понять. Поняття прямої інвестиції відображає мету інвестора однієї країни набути тривалий інтерес у підприємстві іншої країни (яке приймає інвестиції). У свою чергу, тривалий інтерес передбачає існування довгострокових відносин між прямим інвестором та підприємством прямого інвестування, а також істотний вплив інвестора на управління підприємством. При цьому категорія прямих інвестицій охоплює не лише початкову операцію, спрямовану на встановлення відносин між інвестором та підприємством, а й усі наступні капітальні операції між ними. Головною рисою прямих інвестицій є суттєвий вплив, який надає інвестору реальний голос в управлінні підприємством. Ця риса відрізняє прямі інвестиції від портфельних, єдиною метою яких вбачають в отриманні прибутку без наміру впливати на управління підприємством, що приймає інвестиції [9, с. 30]. Державна служба статистики України обліковує іноземні інвестиції в агропромисловому секторі як прямі, якщо капітал/права власності іноземного інвестора складає не менше 10% вартості статутного капіталу підприємства, яке приймає інвестиції, або інвестор має не менше 10% голосів в управлінні підприємства [10, с. 236].

Основні напрями інвестування в агропромисловій сфері економіки України певним чином визначені в таких документах: Програма розвитку АПК України на період до 2020 року; Стратегічні напрями розвитку сільського господарства України на період до 2020 року. Сучасні стратегічні пріоритети в роботі Міністерства сільського господарства і продовольства представлені в новій стратегії – Стратегічні напрями розвитку сільського господарства України на період до 2020 року [3; 11; 12].

За даними Державної служби статистики України агропромисловий комплекс залишається однією з провідних галузей в економіці держави за об'ємами капітальних інвестицій: в 2017 році, як порівняти з 2016 роком, об'єм капітальних інвестицій в сільське господарство збільшився майже на 28%; за січень-червень 2018 року агропромисловий комплекс освоїв на 9% інвестиційних коштів більше, як порівняти з відповідним періодом минулого року. України і Міністерства аграрної політики та продовольства України,

За даними інтернет-видання «LATIFUNDIST.COM», наразі найкрупніші інвестиції скеровуються за напрямками, які найактивніше розвиваються: портова інфраструктура, потужності для зберігання зерна, переробку олійних, птахівництво та насінництво (таблиця 1).

Таблиця 1

ТОП-10 інвестицій в об'єкти агропромислового сектору, 2014-2018 рр. [13]

Рейтинг інвесторів та найкрупніших інвест-проектів: сума інвестицій, назва об'єкту і запланована дата його запуску	Особливості інвест-проектів
1. <i>Агроіндустріальний холдінг «Міронівський хлібопродукт» (Україна). Сума інвестицій: 300 млн. дол. США. Об'єкт: Друга лінія виробництва підприємства «Вінницька птахофабрика». Дата запуску: липень 2018 р.</i>	До 2020 року планується збільшити об'єми виробництва підприємства «Вінницька птахофабрика» вдвічі: з 280 тис. т курятини на рік (до моменту запуску проекту) до 560 тис. т
2. <i>ТОВ «Олсідз Блек Сі», що входить до складу міжнародної компанії Allseeds Group. Сума інвестицій: 200 млн. дол. США. Об'єкт: Олійноекстракційний завод в Одеській області. Дата запуску: липень 2015 р.</i>	Будівництво заводу відбувалось впродовж 1,5 року. Об'єкт займає 28 га і його потужності дозволяють переробляти 2,4 тис. т насіння соняшнику або 1,8 тис. т ріпаку або 1,5 тис. т бобів сої на добу
3. <i>ТОВ «Байер», що входить до складу міжнародного концерну Bayer. Сума інвестицій: 200 млн. дол. США. Об'єкт: Насінневий завод (Житомирська обл.). Дата запуску: вересень 2018 р.</i>	Найбільше підприємство такого типу в Україні і одне з найбільших – в Європі. Потужність – 750 тис. посівних од. насіння кукурудзи щорічно (очікується забезпечення продукцією заводу майже 30% всього врожаю насіння кукурудзи в країні)
4. <i>ТОВ СП «НІБУЛОН» (Україна). Сума інвестицій: 200 млн. дол. США. Об'єкт: Два перевантажувальних термінали для зернових і олійних культур: філія «Хортиця» (Запорізька обл.) і філія «Голопристанська» (Херсонська обл.). Дата запуску: червень-липень 2017 р.</i>	Загальна потужність комплексу з відвантаження – 300 тис. т на рік. Кожен з терміналів: обсяг зберігання продукції – 77 тис. т, добова потужність сушарок 4 тис. т, а по відвантаженню на водний транспорт – 12 тис. т. Робота терміналів скоротить «плече» доставки продукції в 3-4 рази (для аграріїв сусідніх областей)
5. <i>«Бунге Україна», що є українським підрозділом Міжнародної компанії Bunge Ltd. Сума інвестицій: 180 млн. дол. США. Об'єкт: Маслопереробний завод і перевалочний комплекс в Миколаївському морському порту. Дата запуску: червень 2016 р.</i>	Завод може щорічно переробляти 790 тис. т насіння олійних (2,4 тис. т соняшника і 1,7 тис. т сої в день). Перевалочні потужності збільшилися на 1 млн т зерна, шроту і масла щорічно
6. <i>«М.В. Карго», що є спеціально створеною компанією для будівництва спільно з американською корпорацією Cargill. Сума інвестицій: 150 млн. дол. США. Об'єкт: Зерновий термінал в морському порту Південний. Дата запуску: осінь 2018 р.</i>	У травні 2018 р термінал потужністю 5 млн т зернових на рік прийняв перші вагони з зерном. Сумарна потужність зберігання становить 290 тис. т
7. <i>ТОВ «Дунайська судоходно-стивідорна компанія», яка входить до групи компаній COFCO Agri Ukraine, основним акціонером якої є китайська компанія COFCO Corporation. Сума інвестицій: 75</i>	Термін будівництва – 20 місяців. Термінал оснащений двома зерносховищами (16 силосів з потужністю одноразового зберігання 120 тис. т та 4 силоси – понад 1,5 тис. т

млн. дол. США. <i>Об'єкт:</i> Зерновий термінал в Николаївському морському порту. <i>Дата запуску:</i> квітень 2016 р.	зерна відповідно). Комплекс має автомобільну та залізничну лінії приймання (приймання до 10 тис. т продукції на добу). З урахуванням потреб нового комплексу побудовані автодороги і майданчики для транспорту в порту
8. <i>Міжнародна група агропромислових компаній RISOIL S.A. Сума інвестицій:</i> 70 млн. дол. США. <i>Об'єкт:</i> Зерновий термінал в Чорноморському морському порту. <i>Дата запуску:</i> березень 2016 р.	Потужність одночасного зберігання першої черги терміналу – 30 тис. т. Комплекс має транспортні галереї, резервуари силосного типу, інженерно-транспортну інфраструктуру, станцію вивантаження автотранспорту, універсальний склад для підлогового зберігання вантажів. Пропускна здатність – 700 тис. т зерна на рік. Силосний корпус (13 силосів) має потужність одноразового зберігання 85 тис. т зерна
9. <i>Агропромхолдінг «Астрата-Київ» (Україна). Сума інвестицій:</i> 36 млн. дол. США. <i>Об'єкт:</i> три елеватори в Полтавській області (Яреськовський, Лутовиновський, Скороходовський). <i>Орієнтовна дата запуску:</i> липень 2018 р.	Елеватори для введення в експлуатацію: два елеватори - по 100 тис. т одночасного зберігання, по 2 лінії приймання зерна з продуктивністю 150 т/год. кожна, третій елеватор – 30 тис. т, одна лінія з продуктивністю 150 т/год. Підприємства оснащені АСУ і мають інфраструктуру для відвантаження зерна на залізничний та автотранспорт
10. <i>Група компаній «Agrofusion» (Україна). Сума інвестицій:</i> 35,4 млн дол. США. <i>Об'єкт:</i> третій завод з переробки томатів «Східний» (м. Снігурівка Миколаївської обл.). <i>Орієнтовна дата запуску:</i> серпень 2018 р.	Будівництво розпочалося в січні 2017 р. Проект кредитували ЄБРР та ЄІБ. Потужність підприємства – 4 тис. т свіжих помідорів на добу. Оснащене обладнанням з Італії, Німеччини, США; використовуються енергозберігаючі технології

За даними Міністерства аграрної політики та продовольства України, станом на початок 2018 року в агропромисловому комплексі України реалізується 474 інвестиційних проектів загальною вартістю майже 41,3 млрд. грн. (станом на 1 січня 2017 року впроваджувалося 380 інвестиційних проектів загальною кошторисною вартістю 27,9 млрд. грн.), в результаті завершення яких очікується створення близько 16 тисяч нових робочих місць. Головним джерелом фінансування капітальних інвестицій залишаються власні кошти виробників (74,3%). Вартість інвестпроектів варіюється від 0,1 млн. до 9,6 млрд. грн. Найбільша активність інвестиційної діяльності спостерігається у Вінницькій (освоєно 6,3 млрд. грн. капітальних інвестицій), Київській (1,1 млрд. грн.), Полтавській (0,6 млрд. грн.), Черкаській (0,4 млрд. грн.) та Сумській (0,4 млрд. грн.) областях. Найбільша кількість таких проектів впроваджується у Полтавській (69 одиниць), Львівській (64), Вінницькій (48), Чернівецькій (43), та Черкаській (41 одиниць) областях. Інвестиційні проекти реалізуються за напрямками: розвиток скотарства – 112 одиниць (23,6% від загальної кількості); розвиток свинарства – 59 (12,4%); розвиток птахівництва – 27 (5,7%); обробка, зберігання зернових і технічних культур – 88 (18,6%);

овоче- та фруктосховища – 58 (12,2%); багаторічні насадження – 20 (4,2%); зрошення – 14 (3%) [14].

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Проведене дослідження дозволяє сформулювати такі висновки:

основні напрями інвестування в агропромисловому секторі насамперед зумовлені його структурно-функціональними, галузевими особливостями; специфікою об'єкта інвестування; метою вкладення інвестицій;

найпривабливішими для інвесторів напрями вкладання коштів в агропромисловому секторі економіки України впродовж останніх років залишаються земельні активи, інфраструктурні та логістичні проекти, зокрема проекти щодо обслуговування процесів переробки сільськогосподарської сировини та зберігання сільськогосподарської продукції.

Подальші дослідження доцільно зосередити на питаннях ефективності інвестицій в агропромисловому секторі економіки України.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА:

1. Притула Н.М. Визначення пріоритетних сфер і галузей АПК як засіб державного регулювання аграрного сектору економіки. *Економіка і суспільство*. 2016. Вип. 6. С. 77-80.
2. Про схвалення Концепції Державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року. Розпорядження Кабінету міністрів України від 30.12.2015 р. № 1437-р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1437-2015-%D1%80>.
3. Дятлова В.В., Дятлова Ю.В. Державне регулювання інвестиційного розвитку аграрного сектору національної економіки. *Вісник Донбаської державної машинобудівної академії*. 2016. №3 (39). С. 42-47.
4. Манцевич Ю.М., Скупський Р.М., Мельнічук Л.С. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2016. №5. С. 99-107.
5. Однорог М.А. Особливості інвестиційної діяльності в аграрному секторі. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2015. Вип. 126 (частина II). С. 108-115.
6. Рибіна Л.О. Особливості інвестиційної діяльності в аграрному секторі економіки. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 11. С. 450-454.
7. Саблук П.Т., Коденська М.Ю. Концептуальні засади розробки і реалізації інвестиційних програм в аграрно-промисловому виробництві. К.: ННЦ «ІАЕ», 2012. 46 с.
8. Гераймович В. Інвестиційна активність АПК України: особливості, проблеми та перспективи розвитку. *Економічний аналіз*. 2013. Вип. 12. Ч. 1., С. 83-87.
9. Поединок В. Класифікація інвестицій: критерії і методологічне значення. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія «Юридичні науки»*. 2012. №94. С. 28-32. «
10. Статистичний збірник «Сільське господарство України. 2017 рік» / Відп. О. М. Прокопенко. Київ Державна служба статистики, 2018. 245 с.
11. Програма розвитку АПК України на період до 2020 року. Офіційний сайт Української аграрної асоціації. URL : <https://www.uagra.com.ua/analytics/materials/programa-rozvytku-apk-ukrayiny-na-period-do-2020-roku>.
12. Про схвалення Стратегії розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року. Розпорядження Кабінету Міністрів України; Стратегія від 17.10.2013 № 806-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/806-2013-%D1%80>.
13. ТОП-10 інвестицій в строительство об'єктів АПК за последние 5 лет. URL : <https://latifundist.com/rating/top-10-investitsij-v-stroitelstvo-obektov-apk-za-poslednie-5-let>.
14. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України. URL : <https://minagro.gov.ua/ua/news/v-apk-vprovadzhuetsya-474-investitsiy-nikh-proektiv-na-41-mlrd-grn>.

*Борецкая Ю.В.***ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ИНВЕСТИРОВАНИЯ РАЗВИТИЯ
АГРОПРОМЫШЛЕННОГО СЕКТОРА: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА**

Рассмотрены отраслевые особенности инвестиционного процесса в агропромышленном секторе экономики. Определены основные направления инвестирования развития агропромышленного сектора экономики государства, которые обусловлены его структурно-функциональными и отраслевыми особенностями, спецификой объекта инвестирования; целью вложения средств. В качестве составляющих сектора выделены основные и инфраструктурные отрасли и сферы. Представлены основные характеристики крупных инвестиционных проектов в агропромышленном секторе экономики Украины в течение 2014-2018 годов. Акцентировано, что в агропромышленном комплексе Украины наиболее привлекательными для инвесторов направлениями вложения средств являются земельные активы, инфраструктурные и логистические проекты, в том числе по обслуживанию процессов переработки сельскохозяйственного сырья и хранения сельскохозяйственной продукции.

Ключевые слова: инвестиции, агропромышленный сектор, направления инвестирования.

*Boretska Yu.V.***MAIN DIRECTIONS OF INVESTING DEVELOPMENT OF AGRICULTURAL
SECTOR: THEORY AND PRACTICE**

The industry features of the investment process in the agricultural sector of the economy are considered. The main directions of investment in the development of the agro-industrial sector of the state economy are determined, which are caused by its structural-functional and industry features, the specifics of the investment object; purpose of investment. The main and infrastructure sectors and spheres are identified as components of the sector. The main characteristics of large investment projects in the agro-industrial sector of the Ukrainian economy during 2014-2018 are presented. It is emphasized that in the agricultural sector of Ukraine, the most attractive areas for investors to invest are land assets, infrastructure and logistics projects, including servicing the processing of agricultural raw materials and storage of agricultural products.

Key words: investments, agribusiness, investment areas.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК
РЕГІОНІВ В КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОЇ
ІНТЕГРАЦІЇ**

Відповідальний за друк *Савіна Г. Г.*
Технічний редактор *Савін С. Ю.*

Підписано до друку 09.07.2018 р. Формат 60x 84/8.
Папір офсетний. Наклад 100 примірників.
Гарнітура Times New Roman. Друк ризографія.
Ум. друк. арк. 21,22. Обл.-вид. арк. 22,82.
Замовлення № 1152.

Надруковано з готового оригінал-макету
Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В. С.
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів
видавничої справи: серія ХС № 48 від 14.04.2005 р.
видано Управлінням у справах преси та інформації
73000, Україна, м. Херсон, вул. Соборна, 2,
тел. (050) 133–10–13, e-mail: printvvs@gmail.com, vish_sveta@rambler.ru